Omgevingsdienst Groene Metropool

MAATWERKBESLUIT

Aanvrager	:	Stichting mestverwerking Gelderland
Datum besluit	:	16 juni 2026
Onderwerp	:	Aanvaardbaar bodemrisico
Gemeente / locatie	:	Nunspeet / Schaarweg 11 te Elspeet
Zaaknummer	:	AM24.00013
Activiteit(en)	:	Milieu

BESLUIT MAATWERKVOORSCHRIFTEN

I. ONDERWERP:

Wij hebben op 27 november 2023 een verzoek ontvangen van Stichting Mestverwerking Gelderland (SMG) om maatwerkvoorschriften te stellen. SMG biedt een structurele oplossing voor het overschot aan kalvergier op de Westelijke Veluwe en in de Gelderse Vallei, inclusief Oost-Utrecht. SMG exploiteert hiertoe vier KalverGierBewerkingsInstallaties (KGBI's). Deze installaties zijn gelegen in Stroe, Putten, Elspeet en Ede, Het verzoek heeft betrekking op de KGBI Elspeet gelegen aan Schaarweg 11 te Elspeet.

Het aspect bodem valt onder de zorgplicht van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Aangezien het verzoek voor 1 januari 2024 is ingediend, gelden voor dit verzoek nog de regels uit het Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit). Artikel 2.9a van het Activiteitenbesluit geeft de grondslag om maatwerkvoorschriften te stellen met betrekking tot een aanvaardbaar bodemrisico. Het project is geregistreerd onder zaaknummer AM24.00013.

II. BESLUIT

Wij besluiten, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in deze beschikking en gelet op artikel 8.42, eerste lid van de Wet milieubeheer, om de bijgevoegde maatwerkvoorschriften te stellen aan Stichting Mestverwerking Gelderland voor de vestiging van KGBI Elspeet.
Het Beheerplan bodembeschermende voorzieningen KGBI Elspeet, d.d. februari 2026 maakt onderdeel uit van dit besluit.

III. ONDERTEKENING

HET COLLEGE VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND,

NAMENS DEZE:

Adjunct-directeur Omgevingsdienst Groene Metropool

RECHTSBESCHERMINGSMIDDELEN

INWERKING TREDEN BESLUIT
Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na haar bekendmaking. Bekendmaking geschiedt door toezending van het besluit.

PUBLICATIE
Dit besluit wordt bekendgemaakt door de provincie Gelderland op de landelijke website www.overheid.nl. Deze website kunt u benaderen via www.gelderland.nl/bekendmakingen, via de link Zoeken in bekendmakingen.

MOGELIJKHEID VAN INZIEN
Het besluit en de bijbehorende stukken liggen gedurende een termijn van zes weken ter inzage. Wilt u de stukken inzien, bel dan 024 751 7700 of stuur met vermelding van het OLO en/of zaaknummer een email naar wabo@odrn.nl.

BEZWAAR EN MOGELIJKHEID VAN VOORLOPIGE VOORZIENING
Belanghebbenden kunnen binnen zes weken nadat dit besluit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen.

Het bezwaarschrift dient te worden gezonden aan het college van gedeputeerde staten van de provincie, Gelderland, t.a.v. commissie rechtsbescherming, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Op envelop en brief duidelijk "Bezwaarschrift" vermelden.

Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend en bevat ten minste:
a. de naam en het adres van de indiener;
b. de dagtekening;
c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar of beroep is gericht, waaronder het zaaknummer en datum van het besluit;
d. de gronden van het bezwaar.

Wanneer een bezwaarschrift wordt ingediend, kan tevens een verzoek om een voorlopige voorziening worden gedaan bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland, team bestuursrecht, Postbus 9030, 6800 EM Arnhem. Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid dat verzoek digitaal in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Informatie over de bezwarenprocedure en de mogelijkheid van mediation is te vinden op de website van de provincie Gelderland (www.gelderland.nl), onder ‘bezwaarschrift’ of ‘mediation’ of op te vragen bij het Provincieloket via telefoonnummer (026) 359 99 99.

MAATWERKVOORSCHRIFTEN

1 BODEM

1.1 Aanvaardbaar bodemrisico

1.1.1. Tot uiterlijk 2056 mag een aanvaardbaar bodemrisico voor KGBI Elspeet bereikt worden overeenkomstig het beheerplan bodembeschermende voorzieningen voor:
- de opslag van kalvergier in putten en bassins inclusief de leidingen die de bassins met elkaar verbinden.

1.1.2. Tot twee jaar na inwerkingtreding van dit besluit mag een aanvaardbaar bodemrisico voor KGBI Elspeet gerealiseerd worden overeenkomstig het beheerplan bodembeschermende voorzieningen, d.d. februari 2026:
- de afvoer van afvalwater in ondergrondse bedrijfsriolering.

1.1.3. Monitoring moet plaatsvinden overeenkomstig in het beheerplan beschreven periodieke inspecties en onderhoud. Daarbij gelden aanvullend de volgende regels:
a. de achtergrondwaarden aan chemische zuurstofverbruik en ammoniumstikstof worden vastgesteld in het grondwater van een peilbuis die bovenstrooms is geplaatst;
b. eenmaal per kalenderjaar wordt een gefiltreerd monster, dat is genomen uit het horizontaal monitoringssysteem of uit de peilbuizen, geanalyseerd op CZV en N-NH4. Tussen opeenvolgende monsternames ligt ten minste elf maanden;
c. als de gemeten waarden meer dan 50% hoger zijn dan de achtergrondwaarden, wordt na uiterlijk twee maanden een nieuw grondwatermonster uit het monitoringssysteem en een grondwatermonster uit een bovenstrooms geplaatste peilbuis geanalyseerd;
d. als de gemeten waarden tijdens drie opeenvolgende waarnemingen gemiddeld meer dan 50% hoger zijn dan de achtergrondwaarden, wordt de meetfrequentie verhoogd naar twee monsters per jaar voor de peilbuis. Tussen opeenvolgende monsternames liggen ten minste vijf maanden;
e. als de gemeten waarden tijdens drie opeenvolgende waarnemingen gemiddeld meer dan 50% hoger zijn dan de achtergrondwaarden:
f. worden de monsters die daarna worden genomen geanalyseerd op de stoffen, bedoeld in NEN 5740; en
   - wordt een herstelplan opgesteld;
g. er worden peilbuizen geplaatst en grondwatermonsters genomen door:
   - een onderneming met een erkenning bodemkwaliteit voor BRL SIKB 2000; of
   - een certificatie-instantie of inspectie-instantie met een erkenning bodemkwaliteit voor AS SIKB 2000;
h. De grondwatermonsters worden geanalyseerd door een laboratorium met een erkenning bodemkwaliteit voor AS SIKB 3000.

1.1.4. De resultaten van de metingen ingevolge het beheerplan in bovengenoemde voorschriften moeten ieder jaar voor 1 juni naar het bevoegd gezag worden gezonden.

1.1.5. Indien uit de resultaten van de monitoring blijkt dat er een herstelplan moet worden opgesteld, dient binnen drie maanden in overleg met en met instemming van het bevoegd gezag een herstelplan voor het betreffende bedrijfsonderdeel te zijn opgesteld. Het herstelplan bevat ten minste:
a. de termijn waarop de bodemkwaliteit is hersteld tot de situatie zoals bij oprichting of verandering van de inrichting is vastgelegd;
b. de herstelwerkzaamheden; en
c. de persoon of instelling die deze uitvoert.

De resultaten van de herstelwerkzaamheden worden binnen zes maanden na beëindiging van de werkzaamheden gedeeld met het bevoegd gezag.

1.1.6. Het monitoringsysteem dient jaarlijks te worden geïnspecteerd op goede werking. De inspectie dient plaats te vinden conform volgens hoofdstuk 3 van het beheerplan bodembeschermende voorzieningen KGBI Elspeet, d.d. februari 2026.

1.1.7. Wijzigingen van het monitoringssysteem of het monitoringsprogramma dienen vooraf schriftelijk ter goedkeuring voorgelegd te worden aan het bevoegd gezag.

1.1.8. Binnen 6 maanden nadat dit besluit in werking is getreden dient vergunninghouder door verzekering of anderszins middels financiële zekerheidstelling de aansprakelijkheid en schade te dekken die voort kan vloeien uit verontreiniging van de bodem. Het bedrag waarvoor zekerheid dient te worden gesteld bedraagt minimaal € 24.000,-.

1.1.9. Wijzigingen van de financiële zekerheidstelling dienen vooraf ter goedkeuring aan het bevoegd gezag voorgelegd te worden.

OVERWEGINGEN

1. PROCEDURELE ASPECTEN

1.1. Gegevens aanvrager

Op 27 december 2023 is een verzoek ontvangen van Stichting Mestverwerking Gelderland (SMG) om maatwerkvoorschriften te stellen. Het verzoek heeft betrekking op de KGBI Elspeet gelegen aan Schaarweg 11 te Elspeet.

1.2. Projectbeschrijving

SMG biedt een structurele oplossing voor het overschot aan kalvergier op de Westelijke Veluwe en in de Gelderse Vallei, inclusief Oost-Utrecht. SMG exploiteert hiertoe vier KalverGierBewerkingsInstallaties (KGBI's). Deze installaties zijn gelegen in Stroe, Putten, Elspeet en Ede.

KGBI Elspeet is in 1985 gebouwd. Na uitbreiding vanaf 1992 is vanaf 2009 de capaciteit vergroot naar 180.000 ton per jaar. Grootschalige onderhoud en vervanging van (betonnen) installatieonderdelen is pas voorzien na 2050.

De uitvoering van de bodembescherming op de KGBI's is van oudsher gebaseerd op de richtlijn die voor rioolwaterzuiveringsinrichtingen wordt gehanteerd (Bescherming van de bodem op RWZI's; Stowa-rapport 2010 04). Dit is als zodanig – voor kgbi Elspeet – ook opgenomen in paragraaf 5.2, 5.5, 5.6 en 5.7 van het besluit d.d. 10 december 2009, kenmerk 2009-000006/MPM13065. Hiermee is destijds een zogenaamd aanvaardbaar bodemrisico bereikt, ook gestoeld op een NRB-beoordeling door Witteveen en Bos die bij de aanvraag was bijgevoegd.

Ook wij als bevoegd gezag heeft destijds overwogen dat het redelijkerwijs niet haalbaar was om een verwaarloosbaar bodemrisico (A) te bereiken, maar dat het bodemrisico (A *) wel kon worden bereikt door een adequaat risicobeperkend onderzoek uit te werken, indien de doelmatigheid van dat systeem op enigerlei wijze is geborgd.

Met de inwerkingtreding van de 4e tranche van het Activiteitenbesluit milieubeheer (2016) zijn deze voorschriften, na een overgangstermijn, van rechtswege vervallen. Hierdoor werden de voorschriften uit afdeling 2. 4 van het Activiteitenbesluit milieubeheer van toepassing. Hierin staat de eis voor 'verwaarloosbaar bodemrisico' in artikel 2.9, met in artikel 2.9a de mogelijkheid van aanvaardbaar bodemrisico.

Aangezien het technisch en bedrijfseconomisch niet haalbaar blijkt om dit nieuwe beschermingsniveau te verkrijgen, wordt op grond van art. 2.9a van het Activiteitenbesluit milieubeheer verzocht om een maatwerkvoorschrift, feitelijk gericht op de voortzetting van het bestaande grondwatermonitoringsysteem.

1.3. Omschrijving van het verzoek

De verzoek bestaat uit de volgende delen:

- Verzoekformulier AIM-sessie: Alpf5rk7w51, d.d. 27 december 2023, ontvangen op 27 december 2023;
- bijlage B01 – Toelichting, ontvangen op 27 februari 2026;
- bijlage BEHEERPLAN BODEMBESCHERMENDE VOORZIENINGEN KGBI Elspeet, Mestverwerking Gelderland, d.d. februari 2026, ontvangen op 27 februari 2027;
- bijlage Reactie verzoek aanvulling Maatwerkvoorschriften bodem, ontvangen op 9 mei 2025
- bijlage B03 Orienterend milieu-onderzoek, kenmerk VE-0431-A, d.d. 29 januari 1992.

1.4. Huidige vergunningsituatie

Voor de inrichting zijn eerder de onderstaande vergunningen en/of meldingen geaccepteerd:

Soort	Vergunning datum	Kenmerk	Onderwerp
Revisievergunning*	10 december 2009	2009-000006/ MPM13065	Een inrichting voor het voor het be-, verwerken, op- of overslaan van dierlijke meststoffen(KalverGierBewerkings-Installatie te Elspeet (KGBI Elspeet))
Ambtshalve verandering	6 december 2010	2010-016211/ MPM19594	Ambtshalve wijziging d.d. 6 december 2010 van verschillende voorschriften
Ambtshalve verandering	1 juli 2011	2011-009964/ MPM22788	Uitvoering uitspraak Raad van State d.d. 30 maart 2011 (zaaknummer 201001285/1/M1)
Veranderingsvergunning	21 maart 2016	Z-15-02780 / Z15.030321	Realisatie bezinkselopslag (BZO) en pompgebouw

De hierboven genoemde vergunningen waar een * bij staat, zijn volgens de Invoeringswet Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Invoeringswet Wabo) gelijkgesteld aan een omgevingsvergunning voor onbepaalde tijd.

1.5. Vergunningplicht

De activiteiten van de inrichting zijn genoemd in Bijlage I onderdeel C van het Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor). De volgende categorieën zijn van toepassing:

Categorie	Omschrijving
7.1a	Inrichtingen voor het bewerken, verwerken, opslaan of overslaan van dierlijke of overige organische meststoffen.
7.4	Inrichtingen voor het bewerken of verwerken van van buiten de inrichting afkomstige dierlijke meststoffen met een capaciteit ten aanzien daarvan van 25.000 m3 per jaar of meer.
28.1a sub 2°	Inrichtingen voor het opslaan van: bedrijfsafvalstoffen, die ten aanzien daarvan een capaciteit hebben van 5 m3 of meer.
28.1b	Inrichtingen voor het verwerken, vernietigen of overslaan van afvalstoffen.
28.4a sub 6°	Inrichtingen voor andere dan de onder 1° tot en met 5° genoemde van buiten de inrichting afkomstige afvalstoffen met een capaciteit ten aanzien daarvan van 1.000 m3 of meer.
28.4c sub 1°	Inrichtingen voor het ontwateren, microbiologisch of anderszins biologisch of chemisch omzetten, agglomereren, deglomereren, mechanisch, fysisch of chemisch scheiden, mengen, verdichten of thermisch behandelen – anders dan verbranden – van van buiten de inrichting afkomstige huishoudelijke afvalstoffen of bedrijfsafvalstoffen met een capaciteit ten aanzien daarvan van 15.000.000 kg per jaar of meer.
28.10	Inrichtingen voor de nuttige toepassing of verwijdering van afvalstoffen.

Vanwege categorie 4.4 en 28.10 is er sprake van een vergunningplichtige inrichting op grond van artikel 2.1 van het Bor.

Het betreft een inrichting waartoe een IPPC-installatie behoort genoemd in Bijlage I van de Richtlijn 2010/75/EU inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) (RIE).

Het betreft categorie 5.3, onder b, sub i, vanwege de vergunde biologische behandeling van een afvalstof met een capaciteit van meer dan 75 ton per dag. Om die reden is op grond van artikel 2.1 van het Bor ook sprake van een vergunningplichtige inrichting.

1.6. Bevoegd gezag

Wij zijn bevoegd gezag voor de inrichting. Dit volgt uit artikel 2.4, tweede lid van de Wabo juncto artikel 3.3, eerste lid van het Bor, op grond van de activiteiten van de inrichting, genoemd in Bijlage I onderdeel C categorie 7.4 en 28.4 van het Bor.

1.7. Overgangsrecht Activiteitenbesluit

Op 1 januari 2013 zijn het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling op deze inrichting van toepassing geworden. In het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling zijn voor verschillende activiteiten die binnen inrichtingen plaats kunnen vinden algemene voorschriften opgenomen. Hierbij is in artikel 6.1 van het Activiteitenbesluit bepaald dat gedurende een periode van drie jaar, in bepaalde gevallen na zes maanden, na de inwerkingtreding van de wijziging van het Activiteitenbesluit, nader bepaalde voorschriften uit de vergunning(en) van deze inrichting gelden als maatwerk. Na deze termijn zijn deze voorschriften van rechtswege te vervallen, tenzij tijdig verzocht was om maatwerkvoorschriften. Aangezien niet eerder om maatwerkvoorschriften was verzocht ten aanzien van het grondwatermonitoringssyteem, zijn die voorschriften vervallen. Omdat de werking niet is veranderd ten opzichte van de vergunde situatie en er onduidelijkheid zou kunnen bestaan over het systeem verzoekt SMG dit nu alsnog.

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet met het Besluit activiteiten leefomgeving in werking getreden. Hierbij is het Activiteitenbesluit vervallen. In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is het aspect bodem anders geregeld. Op grond van artikel 2.13 van het Bal is het stellen van maatwerkvoorschriften nog steeds mogelijk.

Omdat het verzoek voor 1 januari 2024 is ingediend, wordt het verzoek onder oud recht afgehandeld. Zodra het besluit in werking treedt wordt het, gelet op artikel 2.13, vijfde lid, van het Bal, en artikel 8.1.5, leden 5 en 6, van het Invoeringsbesluit Omgevingswet beschouwd als een vergunningvoorschrift in het kader van de Omgevingswet.

1.8. Procedure en zienswijze

Deze beschikking is voorbereid op basis van afdeling 3.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

Wij hebben de aanvrager op grond van artikel 4:7 van de Algemene wet bestuursrecht bij brief van 26 mei 2026 de gelegenheid geboden om binnen twee weken zienswijzen naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

2. TOETSINGSKADER

2.1. Voorwaarden maatwerkvoorschriften

Een algemene voorwaarde voor het mogen stellen van maatwerkvoorschriften is dat deze nodig zijn ter bescherming van het milieu. Dezelfde toets geldt in geval het verzoek tot het stellen van een maatwerkvoorschrift wordt geweigerd.

Bij het stellen van deze voorschriften hebben wij in ieder geval betrokken:

- de bestaande toestand van het milieu, voor zover de inrichting daarvoor gevolgen kan veroorzaken;
- de gevolgen voor het milieu, die de inrichting kan veroorzaken;
- de met betrekking tot de inrichting en de omgeving waarin deze is gelegen, redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu;
- de mogelijkheden tot bescherming van het milieu, door de nadelige gevolgen voor het milieu, die de inrichting kan veroorzaken, te voorkomen, dan wel zoveel mogelijk te beperken, voor zover zij niet kunnen worden voorkomen;
- de voor onderdelen van het milieu, waarvoor de inrichting gevolgen kan hebben, geldende milieukwaliteitseisen, vastgesteld krachtens of overeenkomstig artikel 5.1 of bij Bijlage 2 van de Wet milieubeheer;
- de redelijkerwijs te verwachten financiële en economische gevolgen van het voorschrift.

De maatwerkvoorschriften zijn op grond van artikel 8.42, zesde lid, van de Wet milieubeheer afgestemd op de voorschriften in de vigerende vergunning.

Met betrekking tot voorgaande punten merken we het volgende op:

- de toestand van het milieu, voor zover de inrichting daarvoor gevolgen kan veroorzaken, is reeds zoals destijds vergund in beeld gebracht met een bodemonderzoek: Bodemonderzoek 'Orienterend milieu-onderzoek, kenmerk VE-0431-A, d.d. 29 januari 1992.
- de gevolgen voor het milieu, die de inrichting kan veroorzaken betreffen vermesting van de bodem en het grondwater. Een verontreiniging waarvoor in het beheersplan mitigerende maatregelen en herstelmaatregelen zijn benoemd.
- met het oog op de bescherming van het milieu is het relevant om in ogenschouw te nemen dat de betonnen bouwwerken een bepaalde tijd meegaan;
- door het monitoringssysteem wordt het grondwater in de gaten gehouden en kan tijdig ingegrepen worden om verontreiniging van het milieu te voorkomen;
- de onderdelen van het milieu, waarvoor de inrichting gevolgen kan hebben, zijn de bodem en het grondwater. De eisen hiervoor volgen uit het bodemonderzoek van Inpijn Blokpoel d.d. 29 januari 1992;
- de redelijkerwijs te verwachten financiële en economische gevolgen van de voorschriften zijn enkel ten gevolge van de wettelijke eis voor financiële zekerheid. Het monitoringssysteem is immers reeds aangelegd en in werking.

2.2. Noodzaak maatwerkvoorschrift

Over de noodzaak om in dit geval maatwerkvoorschriften te stellen, merken wij het volgende op. Voor de inrichting is een vergunning verleend op 10 december 2009 waarin een aanvaardbaar bodemrisico was vastgelegd voor een aantal procesonderdelen.

Sinds 2016 (drie jaar na 2013) geldt een aantal voorschriften van de op 10 december 2009 verleende omgevingsvergunning (milieu) niet meer. Het betreft voorschriften met betrekking tot bodembescherming, waaronder ook het aanvaardbaar bodemrisico.

In het belang van de bescherming van het milieu, vinden wij het noodzakelijk om deze voorschriften in de vorm van maatwerkvoorschriften nu definitief (wederom) vast te stellen. Dit heeft geen gevolgen voor de bedrijfsvoering, zoals die nu wordt gevoerd. Er is alleen sprake van het vastleggen van rechten en plichten die al waren vergund, maar die vanwege een wijziging van het Activiteitenbesluit van rechtswege zijn vervallen.

3. BODEM

3.1. Wettelijk kader

Voor wat betreft het aspect bodembescherming valt het bedrijf volledig onder het Activiteitenbesluit. Op grond van het Activiteitenbesluit moeten alle bedrijfsactiviteiten worden verricht met voorzieningen en maatregelen die leiden tot een verwaarloosbaar bodemrisico.

Op basis van artikel 2.9a, van het Activiteitenbesluit kunnen wij maatwerkvoorschriften stellen om af te wijken van het verwaarloosbaar risico.

3.2. Beoordelingskader

Het (nationale) preventieve bodembeschermingsbeleid is vastgelegd in de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB). Het uitgangspunt van de NRB is dat door een combinatie van voorzieningen en maatregelen (cvm) een verwaarloosbaar bodemrisico wordt gerealiseerd. Alleen in bepaalde bestaande situaties kan conform de NRB onder voorwaarden volstaan worden met een aanvaardbaar bodemrisico. Op basis van de NRB worden de (voorgenomen) activiteiten beoordeeld en wordt bepaald welke combinatie van voorzieningen en maatregelen noodzakelijk is om tot een verwaarloosbaar bodemrisico te komen. Daarbij richt de NRB zich op de normale bedrijfsvoering en voorzienbare incidenten.

Bodembescherming in situaties van calamiteiten wordt in het kader van de NRB niet behandeld. Een eventuele calamiteitenopvang die onlosmakelijk deel uitmaakt van de installatie, bijvoorbeeld in de vorm van een tank of opvangbassin, is wel een activiteit waar de NRB in voorziet. Tankputten en calamiteiten vijvers voor de opslag van verontreinigd bluswater worden in de NRB niet behandeld.

Bij het beoordelen of een aanvaardbaar bodemrisico kan worden gerealiseerd gaat het, gelet op artikel 2.9a van het Activiteitenbesluit, om de volgende voorwaarden:

1. Onmiddellijk voorafgaand aan het van toepassing worden van het Activiteitenbesluit of een deel daarvan, binnen de inrichting een bodembedreigende activiteit werd uitgevoerd en voor de inrichting een vergunning in werking en onherroepelijk was.
2. Het realiseren van een verwaarloosbaar bodemrisico redelijkerwijs niet kan worden gevergd.
3. Een plan van aanpak is opgesteld waarin ten minste is vastgelegd:
   a. de wijze waarop het monitoringssysteem (welke voldoet aan bijlage 3 van deel 3 van de NRB) wordt uitgevoerd;
   b. de bodemkwaliteit op dat moment, zoals dat is onderzocht en vastgelegd door een persoon of een instelling die daartoe beschikt over een erkenning op grond van het Besluit bodemkwaliteit;
   c. de wijze waarop en de termijn waarbinnen eventueel optredende verontreiniging of aantasting van de bodem wordt hersteld door een persoon of instelling die daartoe beschikt over een erkenning op grond van het Besluit bodemkwaliteit;
   d. de kosten die daarvoor worden geraamd en de wijze waarop hiervoor financiële zekerheid wordt gesteld.

3.3. Beoordeling

3.3.1. Onderwerp

Binnen de inrichting vinden de volgende bodembedreigende activiteiten plaats:

- Laden en lossen van vloeibare producten;
- Opslag van vloeistoffen in tanks (inclusief verbindende leidingen);
- Verpompen van vloeistoffen;
- Decanteercentrifuges;
- Opslag, laden en lossen droogstortgoed;
- Rioleringen en putten;
- Opslag oliën en smeermiddelen;
- Opslag poly-elektrolyt in IBC's;
- Opslag en doseerinstallatie BZV-bron.

Gelet op het bij de vergunningaanvraag van de revisievergunning d.d. 10 december 2009 gevoegde bijlage 5 en de daarin opgenomen overwegingen zijn de volgens de NRB voor het bewerkstelligen van een verwaarloosbaar bodemrisico noodzakelijke voorzieningen en maatregelen bij de volgende activiteiten redelijkerwijs niet haalbaar:
- de opslag van kalvergier in putten en bassins;
- de afvoer van afvalwater in ondergrondse bedrijfsriolering en
- opslag van C-bronnen (BZV-bronnen) in:
o bovengrondse tanks met bodemplaat of
o ondergrondse opslagtanks (inclusief ondergrondse voorzieningen).

Voor deze bedrijfsactiviteiten is door middel van een beheersplan conform bijlage 3 van deel 3 van de NRB aangegeven dat het bodemrisico aanvaardbaar is. Dit is destijds zo vergund.

Voor het huidige verzoek hebben wij de bodembedreigende activiteiten opnieuw beoordeeld. Aangezien de opslag van C-bronnen in opslagtanks plaatsvindt, waarvan keuring wel mogelijk is, oordelen wij dat deze activiteiten kunnen voldoen aan het verwaarloosbaar bodemrisico.

In het op 27 december 2023 ontvangen verzoek is aangetoond dat signalering van onverhoopte bodembelasting in een vroeg stadium mogelijk is. De mogelijkheid tot herstel van de nulsituatie bodemkwaliteit is uitgewerkt. Hierbij merken we op dat in de inrichting dierlijke mest wordt verwerkt. Dierlijke mest mag als meststof onder andere op landbouwgrond worden toegepast. In geval van een eventueel optredende verontreiniging of aantasting van de bodem zal er sprake zijn van een te hoge concentratie meststoffen ter plaatse van de verontreiniging. Door deze grond af te graven en af te voeren waarna deze elders hergebruikt kan worden kan de verontreiniging worden opgeheven. Om het bodemrisico te borgen zijn een aantal punten uit het beheerplan in de voorschriften opgenomen die voorzien in de inspectie en het onderhoud van de bodembeschermende voorzieningen.

3.3.2. Motivering
Met betrekking tot de in artikel 2.9a van het Activiteitenbesluit benoemde voorwaarden merken wij het volgende op:

Ad. 1 (en 2)
Vanaf 1 januari 2013 is het Activiteitenbesluit van toepassing op de inrichting. De inrichting was daarvoor al in werking. Sinds het Activiteitenbesluit op de inrichting van toepassing is geldt artikel 2.9 van het Activiteitenbesluit. Hierin wordt een verwaarloosbaar bodemrisico voorgeschreven.

In de vigerende vergunning .d. 10 december 2009 met kenmerk 2009-000006/MPM13065 was in de voorschriften 5.5, 5.6 en 5.7 reeds een aanvaardbaar bodemrisico voorgeschreven. Er is daardoor altijd al een monitoringssysteem in gebruik geweest.

Het bovenste grondwater in de peilbuizen wordt eenmaal per kalenderjaar bemonsterd en onderzocht op de gehaltes Chemisch Zuurstofverbruik (CZV; NEN 6633) en Ammoniumstikstof(NH4-N; methode laboratorium Merieux NutriSciences in Ede).

De richting van de grondwaterstroming is min of meer constant, maar wordt minimaal eenmaal per 2 jaar gemeten aan de hand van de grondwaterstanden in de peilbuizen. Eenmaal per 2 jaar worden de resultaten gerapporteerd aan het bevoegd gezag. Indien de analyseresultaten in een of meer benedenstroomse peilbuizen hoger zijn dan in de referentie-peilbuizen, zullen een of meer herbemonsteringen met analyse uitgevoerd worden. Als dit heronderzoek de verhoging bevestigt zal een plan van aanpak opgesteld worden. In dit plan wordt uitgewerkt op welke wijze de oorsprong van de lekkage geïdentificeerd zal worden en hoe de eventuele lekkage gestopt zal worden.

Ad 2.

Zoals reeds in de vigerende omgevingsvergunning d.d. 10 december 2009 met kenmerk 2009-000006/MPM13065 beschreven is de installatie vergelijkbaar met een zuiveringtechnisch werk (rioolwaterzuiveringsinstallatie; rwzi).

Bij het opstellen van het plan zijn het STOWA-rapport Bescherming van de bodem op RWZI's (STOWA 2010-04) en de Handreiking Bescherming van de bodem op RWZI's van de Vereniging van zuiveringsbeheerders (2012) als leidraad gebruikt. De onderhouds- en inspectieverplichtingen uit de Wm-vergunning zijn opgenomen in het plan.

Ad. 3.
Bij het verzoek is een beheersplan gevoegd. Vervolgens is overleg geweest over de benodigde aanpassingen van het plan. Op 27 februari 2026 is het beheerplan aangevuld. Zo is er aandacht voor de financiële zekerheid.

Aanvaardbare vormen van financiële zekerheid zijn:

a) borgtocht of bankgarantie;
b) een hypotheek- of pandrecht;
c) een andere vorm waarbij het bevoegd gezag in een situatie van faillissement van SMG een titel heeft om de kosten voor realisatie van de eindafwerking rechtstreeks te verhalen op een derde die verhaal biedt, respectievelijk op (on)roerende za(a)k(en).

De wijze waarop financiële zekerheid zal worden gesteld dient tussen SMG en het bevoegd gezag te worden overeengekomen en schriftelijk te worden vastgelegd en geconcretiseerd.

Gezien de omvang van SMG (omzet en waarde vaste activa) zullen de kosten van opheffen van de beschreven worst-case verontreiniging in geval van 'going concern' zonder problemen voldaan kunnen worden.

We nemen de berekening m.b.t. financiële zekerheid over. Het bedrag is beoordeeld aan de hand van:

- of deze in verhouding staat tot de kosten voor het bedrijf;
- een risicobeoordeling van de betrokken stoffen;
- de getroffen combinatie van voorzieningen en maatregelen (CVM) van het bedrijf.

Voor KGBI Elspeet is het gestelde bedrag van €24.000. Dit bedrag moet te allen tijde beschikbaar zijn. SMG heeft meerdere locaties. Ook daar geldt de eis voor financiële zekerheid. De kans dat bij deze locaties, met de monitoring, tegelijkertijd sprake zal zijn van verontreiniging is onwaarschijnlijk. Omdat het een verwaarloosbaar risico betreft dat op alle locaties tegelijkertijd iets mis gaat kan het gereserveerde bedrag voor meerdere locaties gelden. Het moet wel duidelijk zijn dat het bedrag van 24.000,- voor locatie Elspeet geldt, dus niet gedeeld kan worden over vier locaties. Indien gebruik wordt gemaakt van het bedrag voor een andere locatie, zal het bedrag aangevuld dienen te worden, zodat opnieuw €24.000 is vastgelegd.

Op basis van voorgaande is het toe te staan dat in afwijking van artikel 2.9 van het Activiteitenbesluit en aanvaardbaar bodemrisico worden gerealiseerd overeenkomstig het Beheerplan bodembeschermende voorzieningen KGBI Elspeet bestaat voor de opslag van kalvergier in putten en bassins inclusief de leidingen die de bassins met elkaar verbinden, en de afvoer van afvalwater in ondergrondse bedrijfsriolering. Waarbij de termijn waarvoor deze afwijking is toegestaan is afgestemd op de levensduur van de installaties.

Overig
Het feit dat het bodemrisico voor de bestaande installatie (te weten de opslag van kalvergier in putten en bassins en de afvoer van afvalwater in ondergrondse bedrijfsriolering, en onderlinge leidingen) aanvaardbaar is, maakt niet dat het wenselijk is. Verwacht mag worden dat na enige tijd de opslag van kalvergier in putten en bassins en de afvoer van afvalwater in ondergrondse

bedrijfsriolering en het monitoringssysteem aan onderhoud en/of vervanging toe zijn. Het monitoringssysteem zal zolang men wil blijven voldoen aan het aanvaardbaar bodemrisico moeten functioneren. Voor de riolering is dit tot eerstvolgende keuring. Voor de betonnen constructies is een levensduur van 50 - 100 jaar aan de orde. Echter kan verondersteld worden dat de installatie ook groot onderhoud nodig heeft. Verondersteld wordt dat naarmate de leeftijd van de installaties toenemen het risico groter wordt. Daarom wordt in dit maatwerkbesluit voor een bepaalde tijd ingestemd met het oordeel dat een aanvaardbaar bodemrisico is toegestaan. De vestiging Elspeet is in 1985 gebouwd met een capaciteit van 70.000 ton kalvergier per jaar. In 1992 is deze uitgebreid naar 150.000 ton per jaar. Na 2009 tenslotte is de capaciteit vergroot naar 180.000 ton per jaar. Grootschalige onderhoud en vervanging van (betonnen) installatieonderdelen is pas voorzien na 2050. De oudste onderdelen dateren uit 1986 (o.a. AT's), de jongste uit 2006 (VBT). Uitgaande van een gemiddelde levensduur van circa 70 jaar, stellen we 2056 als einddatum voor dit maatwerkbesluit. Voorafgaand kan SMG een nieuw verzoek doen om deze toestemming te verlengen, indien opnieuw kan worden aangetoond dat verwaarloosbaar bodemrisico niet redelijkerwijs haalbaar is.

4. CONCLUSIE

Op basis van het op 27 december 2023 ingediende verzoek en de op 27 februari 2026 ontvangen beheerplan concluderen wij dat is voldaan aan de voorwaarden van artikel 2.9a van het Activiteitenbesluit. Bij KGBI Elspeet mag het bodemrisico aanvaardbaar zijn bij:

- de opslag van kalvergier in putten en bassins;
- de afvoer van afvalwater in ondergrondse bedrijfsriolering en onderlinge leidingen.